

1) Ἀπόδοσις χάριτος λόγ. σύνηθ. : Δίνε ἀμέτρητα τὰ ἀγαθὰ σου χωρὶς... ἀνταπόδοσι Ιδραγούμ. Σταμάτ. 71.

β) Τὸ ἀνταποδιδόμενον δῶρον ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ πρὸς τὴν νύμφην Λευκ. 2) Καταιγίς, θύελλα καταστρεπτική, θεομηνία (διότι κατὰ τὰς λαϊκὰς δοξασίας αἱ τοιαῦται θεομηνίαι θεωροῦνται ὡς ἀνταπόδοσις, τιμωρία τῶν ἀνθρώπων διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν) Ρόδ. : Ὁ Θεὸς μᾶς ἔκαμεν ἀνταπόσι. Ὁ χειμῶνας σήμερον εἶναι ἀνταπόσι. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀντιμικὸς Β 1.

άνταπολόγημα τό, ἀμάρτ. ἀντιπολόγημαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνταπολογοῦμαι.

Αὐθάδης ἀπάντησις, ἀντιλογία.

άνταπόλογος ὁ, ἀμάρτ. ἀντιπόλογος Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. ἀπόλογος.

Ἀπόκρισις, ἀντιλογία : Γνωμ. Τοῦ πελ-λοῦ ὁ ἀντιπόλογος ἐν' ἡ σιωπῇ (πελ-λοῦ=παράφρονος).

άνταπολογοῦμαι ἀμάρτ. ἀντιπολοοῦμαι Κύπρ. ἄντιπολοοῦμαι Κάρπ.

Τὸ ἀρχ. ἀνταπολογοῦμαι.

1) Ἀνταπαντῶ Κάρπ. : Ἄσμ.

Κ' εἰς τὴν ἀνευρίαν μου κ' εἰς τὸ τραοῦσίμα μου, μάννα μου, ὁ πρωτοθεριστὴς ἄντιπολοῦσθαι μου.

2) Ἀντιλέγω, ἀπαντῶ αὐθαδῶς Κύπρ. : Ἡ δούλα μας οὐλ-λον τῷ ἀντιπολοῦται. Ὁ γιὸς ἀντιπολοῦται τοῦ τῶρου. Ἐν' ἀντροπῇ ν' ἀντιπολοῦσαι τοῦ θκειοῦ σου.

άντάρα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Τραπ.) Τσακων. ἀδάρα πολλαχ. ἀδάα Σαμοθρ. ἐντάρα Χίος ὀντάρα Α.Ρουμελ. (Καρ.) ἄντάρα Νίσυρ. (καὶ ἀντάρα) ἄδαρα Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀντάρα, παρ' ὃ καὶ ἐντάρα ὑποχωρητικῶς ἐκ τοῦ ρ. ἀναταράσσω ἢ ἐνταράσσω κατὰ ΝΔεκαβάλλ. ἐν Ἀθηνᾶ 27 (1915) Λεξικογρ. Ἀρχ. 158 κέξ. Ὁ Κορ. Ἀτ. 2,125 καὶ Γραμματ. 87 ἐκ τοῦ ἀνταερία, ὃ δὲ JZingerle ἐν Glotta 17 (1929) 134 κέξ. ἐκ τοῦ *ἀνταύρα. Κατὰ ΜΔέφνερ ἐν Νεοελλ. Ἀναλ. Παρνασσ. 1,392 ἐκ τοῦ ρ. ἀνταίρω.

1) Ταραχή, κρότος, θόρυβος σύνηθ. καὶ Τσακων. : Τὰ παιδιὰ κάμουν μεγάλη ἀντάρα. Πολλὴ ἀντάρα γίνεται 'ς τὸ σπίτι σύνηθ. Τί ἔρημ' ἀντάρα κάνει τοῦτος ὁ μύλος! Πελοπν. (Τριφυλ.) Ἀκουγότανε μιὰ ἀντάρα, σὰν νὰ τρανοῦσανε τὴν ἄγκυρα τοῦ καϊκιῦ Πελοπν. (Κιάτ.) Νὰ μὴ κάμ'ς ἀντάρεις ἱκεῖ ποῦ θὰ πᾶς σκουλεῖο Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀντάρα ἐνι νοῖον τὰν αὐλῇ (θόρυβον ἀκούω ἐν τῇ αὐλῇ) Τσακων. || Φρ. Ἐνοῦ χωριοῦ ἀντάρα κάνεις! (ἐπὶ τοῦ λίαν θορυβώδους) Πελοπν. (Ἀργ.) || Ἄσμ.

Τί εἶν' τὸ κακὸ ποῦ γίνεται κ' ἡ ταραχὴ κ' ἡ ἀντάρα Λεξ. Πρω.

Κε ἀγκῶ νῆας πέρδικας λαλιά, νῆας πέρδικας ἀντάρα καὶ ξύπνησα καὶ τὴ ρουτῶ καὶ τὴν καλονξिताζου

Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Δουκ. (λ. ἀντάρτης) «ἀντάρα γοῦν ἀκούς πολλὴ μετὰ ταραχὴ μεγάλη».

β) Θορυβώδης διασκέδασις Βιθυν. Μακεδ. (Θεσσαλον.) κ. ἄ. : Ἐχει τῶρα ποῦ ἦρτε ὁ ἀδρεφός του ἀντάρεις καὶ βροντάρεις Βιθυν. || Γνωμ.

Ὁ γάμος θέλει τύμπανα, τὸ πανηγύρι ἀντάρα

Θεσσαλον. γ) Μετων. ἄνθρωπος λίαν ὀχληρὸς Σύμ. : Κατήντησες ἀντάρα! δ) Συμπλοκή, ἔρις Θεσσ. (Τρίκκ.) Κεφαλλ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. : Ἐγίνηκε 'ς τὸ πανηγύρι μεγάλη ἀδάρα Κεφαλλ. Ἀρχίνησαν πάλι τ'ς ἀδάρες Τρίκκ. Γίν' ἄντάρα Αἰτωλ. 2) Μεταφ. στενοχωρία, ἀγωνία,

περισπασμὸς Αἴγιν. Δαρδαν. Θήρ. Κύθηρ. κ. ἄ. : Ἐχει ἀδάρες καὶ τρεχάματα Θήρ. Κύθηρ. || Ἄσμ.

Γιέ μου, τί εἶν' τὰ κλάματα, ἡ ἔδισή σου ἀντάρα;

Αἴγιν. 3) Ἀνεμοταραχή, ἀνεμοζάλη, θύελλα κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Σάντ.) : Φύσηξι βουρξὰς καὶ ἀντάρα Σκόπ. Βροχὴ καὶ ἀντάρα Οἶν. || Παροιμ. Ὁ λύκος 'ς τὴν ἀντάρα χαίρεται (οἱ κακοὶ ἐπιτυγχάνουν συνήθως ἐν τεταραγμένοις καιροῖς. Συνών. παροιμ. ὁ λύκος 'ς τὴν ἀνεμοζάλη χαίρεται) πολλαχ. || Ἄσμ.

Ἡ μάννα μ' ὅδε μ' ἔκαμε καὶ ὅδε μ' ἐκοιλοπόνα, ἦταν ἀδάρα καὶ βροχὴ καὶ καταχνιὰ μεγάλη

Πελοπν. (Μάν.) Συνών. ἀνεμοζάλη 1. 4) Ὁμίχλη σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) : Ἦταν τόση ἡ ἀντάρα ποῦ δὲν ἔβλεπε ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Τὰ βουνὰ ἔχουν πολλὴ ἀντάρα σήμερα σύνηθ. Ἐπесе ἀντάρα Πελοπν. (Κορινθ.) Μαύρη ἀδάρα πλάκωσε Κρήτ. Τήρα κείν' τ'ν ἀντάρα κεί ἀπάν' 'ς τ'ν κορ'φή 'ς τὸν βουνὸ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τὰ ραδία μέγαν ἀντάραν ἔχ'νε Τραπ. || Φρ. Ἀδάρα καὶ καπνὸς Σάμ. Κουρνιαχτὸς καὶ ἀδάρα Θεσσ. Τὰ 'καμι ἀντάρα τὰ λιφτὰ -τοῦ σπῖτ'-τοῦ φουστᾶν' κττ. (τὰ κατέστρεψε, τὰ ἠφάνισε) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἡλιος καὶ μαύρη ἀδάρα! (ἀρά) Κρήτ. (Μεραμβ.) Σκούν' καὶ ἀδάρα νὰ γίν'ς! (ἀρά) Λέσβ. || Μετὰ τοῦ ρ. πάω σχηματίζει περίφρασιν πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐν ὑπερβολικῷ βαθμῷ γινομένου πολλαχ. : Θὰ φᾶς ξύλο ποῦ θὰ πάη ἀντάρα πολλαχ. Τὸ γλέντι πῆγε ἀντάρα καὶ καπνὸς Πελοπν. (Αἴγ.) Ἦπτε κρᾶσο ποῦ πῆγε ἀντάρα Μῆλ. Τὸ ψάλσιμο πῆγε ἀντάρα Ἡπ. Ὁ χορὸς καὶ τὸ τραγούδι πάει ἀντάρα Πελοπν. (Κόρινθ.) || Παροιμ. φρ. Καθαρὸς οὐρανὸς ἀντάρα δὲν ἔχει (ἐπὶ τοῦ τιμίου καὶ ἀθώου. Συνών. παροιμ. φρ. καθαρὸς οὐρανὸς ἀστραπὲς δὲ φοβᾶται) Παξ. Παροιμ.

Κοιλιά μ', γομάρι σὲ χρωσιτῶ καὶ ἄς εἶν' καὶ μαύρ' ἀντάρα (ἐπὶ τῆς ἀπαραιτήτου ἀνάγκης τῆς πληρώσεως τοῦ στομάχου καὶ μεταφ. καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀπαραιτήτων ἀναγκῶν) Χίος || Ἄσμ.

Ν' ἀναστενάξω βγαίν' ἄχνός, νὰ βήξω βγαίν' ἀντάρα Εὐβ. (Κύμ.)

Θωρεῖτε 'κείνο τὸ 'οννί, τ' ἄλλο τὸ πλῆθ' μέαλο, ἀπού 'χ' ἀντάρα 'ς τὴν κορφή καὶ καταχνιὰ 'ς τὴ μέση; Κάρπ. (Ἐλυμπ.)

Ἐσὺ νὰ γίνης σύννεφο κ' ἐγὼ νὰ γίνω ἀντάρα

Πελοπν. (Κυνουρ.) Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Στεμν.) Συνών. ἀνταροῦσα. β) Νέφος Θράκ. (Μάδυτ.) Νίσυρ.

5) Ἀχλύς, θάμβωσις τῶν ὀφθαλμῶν Θράκ. (Αἰν.) 6) Λυκόφως ἢ λυκαυγές, ἀμυδρὸν πῶς Κρήτ. (Μεραμβ.)

άνταραιά ἡ, ἀμάρτ. ἀδαραιά Λέσβ. ἀνταρκὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀνταραιά = κάλως, σχοινίον πλοίου. Πβ. Σχολ. εἰς Ὀππ. Ἀλ. 1,227 «κάλως δὲ τὰ ἄρμενα, τὰ λεγόμενα ἀνταραιαί».

1) Εὐλινον ὑποστήριγμα κλημάτων ἢ κλάδων δένδρου Λέσβ. : Ἀπ' τοῦ χτισινὸ τοῦ σίφ'να ἔσπασαν πουλλὲς ἀδαραιές.

2) Κατὰ πληθ., οἱ τοῖχοι ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ τόξον, ἡ καμάρα τοῦ δωματίου Κύπρ.

άντάρεμα τό, ΓΒλαχογιάν. Μεγάλ. χρόν. 85.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνταρεύω.

Ταραχὴ, θόρυβος : Τὸ πρῶτο κανόνι ἔπεφτε καὶ τότε ἐγὼ μέσ' 'ς τ' ἀντάρεμα τῶν ὄλων ἔλυσα τὰ παλαμάρι. Συνών. ἀνταρεμός.

άνταρεμός ὁ, ΠΒλαστοῦ Ἀργῶ 302.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνταρεύω.

